

EVANGELIKUS ÓRÁLLÓ

EGYHÁZI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egy íven.
Kéziratokat, előfizetési díjakat, hirdetések szövegét és díját a szerkesztő-kiadó címére kell küldeni.

FELELOS SZERKESZTŐ-KIADÓ:
GEDULY HENRIK evang. lelkész,
NYIREGYHÁZA.

A lap ára: Egész évre 12 K
Félévre 6 K
Negyedévre 3 K
Egyes szám ára 40 fillér.
* Hirdetés ára oldalanként 40 korona. *

TARTALOM-JEGYZEK: Vezércikk: Egyházunk meghallgatása és az 1848. XX. t.-c. G. H. — A protestáns országos árvaházi nevelés félszázados eredménye kapcsolatban az árvaejylet történetével. *Brocsko Lajos.* — A missiók kiváltságolása *Lombos Alfréd.* — **Külföld.** — Tárcsa. Templomban *Sántha Károly.* — Belélet. — Irodalom. — Szerkesztői üzenetek. — Fályázatok. — Hirdetések.

Egyházunk meghallgatása és az 1848. XX. t.-c.

Közigazgatási életünk úgy van berendezve, hogy esperességi és kerületi gyűléseink rendszerint minden év második felében tartatnak meg. Rövid idő múlva tehát ismét elérkezik a beszámolás kötelezettsége az elmúlt közigazgatási évről. Püspökeink, főespereseink, testületeink és bizottságaink ismét terjedelmes munkálatokban adnak képet a saját vezetői munkájuk s az alájuk rendelt testületek igyekezetének eredményeiről. Ez a kép apróbb részleteiben ugyan eltérő, de nagyobb vonásaiban évről-évre azonos vonatkozásokat mutat: kétségbeejtő küzdelmet az anyagi gondokkal, sok keserű panaszt jogos törekvéseknek az anyagi eszközök elégtelensége miatt való kivihetlensége felől, egy-egy lélekemelő tapasztalást a hithűség áldozatkészségéről, de aztán annál emésztőbb harcot a korszellem reánk nézve kedvezőtlen kinövésével, egyházunk belső életerejének sok ponton hanyatlásával, a miniszterialis támogatásban részesülő klerikalismussal, egyesek gyarlóságával stb. stb. . . . : — úgy, hogy ha valaki gyűléseinkre azzal a szándékkal megy fel, hogy onnan ág. hitv. evang. közegyházunk szellemi és anyagi előrehaladásáról szerezzen megnyugtató képet: fájdalom, nagyon sok esetben szívében keserű csalódással, sőt folytonosan növekedő gondokkal megterhelten tér vissza. Hiányzik valami, a mi megnyugtatóná, a mi további tevékenységre, lelkes elhatározott cselekvésre sarkallaná, a lelkében egyházáért égő tüzet igazán lángra lobbantaná: hiányzik benne valamelyes diadalmi érzés, a mi csak akkor keletkeznék benne, ha látná, hogy egyik vagy másik téren a mi forrón szeretett ág. hitv.

evang. egyházunknak az ellene törő számos ellenségei felett sikerült igazi győzelmet aratnia! De hát én Uram, Istenem! Hol és miféle győzelmekről számolhatunk mi be? Hol van a sikereknek az az imponáló láncolata, aminek a tudata nélkülözhetetlen alkateleme annak, hogy gyűléseinkről felemelő érzéssel távozhassunk?! . . .

Egyházi életünk sokszor felpanaszolt hanyatlásának mi sok okát látjuk, tudjuk, érezzük. Nem is hiányzik bennünk a készség, hogy ez okokra koronként rámutassunk. És talán az irigység sem foghatja reánk, hogy az írásművekre nézve is feltétlenül kötelező társadalmi szabályokon akár így, akár úgy túltennők magunkat a kritika jogának gyakorlásában.

De, — ha elgondoljuk, hogy egy csapásra mennyi sok keserű panasz némúlna el, mennyi sok áldásos törekvés boldogúlna, mennyi jogos igény találna kielégítést, mennyi felemelő, diadalmi érzés szabadúlna fel a gondok és keserőségek által reánkényszerített béklyók alól, ha az állam és az egyház végre komolyan látna hozzá az 1848. XX. t.-c. végrehajtásához: bizony-bizony alig bírjuk magunkban elfojtani a szenvedélyes kitörés hangját a mulasztásoknak, a tehetetlenségeknek és a mellőzöttségeknek ama hosszú sorozatát látva, amely még ma is, az ideai esperességi, kerületi és egyetemes gyűléseken is éreztetni fogja a maga lehangelő, bénító hatását. Hiszen ki ne érezné abban egyházunk megaláztatását, ki ne látná be, hogy itt valami nagy mulasztás történt, itt nem fejtetett ki minden erő és minden igyekezet egyházunk jogos igényeinek megvalósítására — ha tudjuk, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter még az 1907-ik év folyamán felhívta az egyetemes egyházat:

nevezze meg azon szervet, amelylyel az 1848. XX. t.-c. végrehajtása ügyében tárgyaljon, az egyetemes egyház e szervet meg is jelölte a közös prot. bizottságban, ugyanígy tett a református egyetemes konvent is és mégis két teljes évet engedtek lefolyni anélkül, hogy e tárgyalások megindultak volna, hogy az 1848. XX. t.-c. azon határozott utasításának, amely szerint egyházunk törvényes képviselője e tárgyban meghallgandó, a valóságban érvényt szereztek volna. Ki itt a hibás? A miniszterium, — egyházunk törvényes képviselője, — vagy a közös prot. bizottság? A kérdésre nem könnyű a felelet. Mert ha úgy fogjuk fel a dolgot, hogy a miniszteriumnak önmagától kellene éreznie a kezdeményezés kötelezettségét, amit reá a törvény ruház: akkor kétségtelen, hogy az eredendő bűn a legfőbb és legjogosabb protestáns egyházi érdekekkel úgysem sokat törődő miniszteriumban keresendő. Mert az egyszer kétségtelen, — hogy Apponyi homloka köré a protestáns egyháznak nincsen oka babérokat fűzni. — De ha a dolgot úgy fogjuk fel, hogy ha a miniszterium nem tette meg köteletségét, — reá kellett volna őt szorítani, kéréssel, küldöttséggel, sürgetéssel, felszólalással, interpellációval és minden más rendelkezésre álló eszközzel: akkor kétségtelen, hogy a mulasztás vádján osztozik egyházunk törvényes képviselője, osztozik a közös prot. bizottság is. — Nem szolgálhat itt mentségül a politikai élet zürzavarossága. A róm. kath. egyház e zürzavaros politikai helyzetben is ki tudott vívni nagy sikereket. Nem utalunk egyébire, csak a párbérváltság és a kongrua-rendezés nekik kedvező megoldására. Nekünk pedig, a két protestáns egyháznak, egész létünk a törvényben nem biztosított 3 millió államsegélylyel való vonatkozásban és egész önérzetünk, meghallgatásunk folytonos elmellőzése miatt — igazán a levegőben lóg. Miért? Mert amott vannak elhatározott cselekvésű vezérek, akik minden összeköttetést megragadnak sokszor túlzott törekvéseknek is diadalra juttatására. Mi pedig csak hallgatunk, megvonulunk a kényelem és a mentegetőzés árnyában és egyházvezéri tisztünket nem azonosítjuk az egyházért való elhatározott cselekvés köteletségérzetével. Bizony, az idejükről se fogunk valami nagyon felemelő érzéssel távozni.

G. H.

A protestáns országos árvaházi nevelés félszázados eredménye kapcsolatban az árvaegylet történetével.

— Folytatás és vége. —

Árvaegyletünk felvirágoztatója, újjászervezője báró Kochmeister Frigyes volt, ki a szent ügy érdekében kifejtett páratlan buzgalom és ritka nagy eredményü pénzgyűjtésével egyesületünk anyagi jólétének megteremtője lett. 18 évig elnökösködött és az alatt az idő alatt az egyesület alaptőkéje 557.524 koronával gyarapodott, ami lehetővé tette az árvák számának fokozatos emelését 58-ról 100-ra. Ő gyűjtötte össze az árvák mostani díszes lakóházának felépítéséhez szükséges építési költséget rövid 3 év alatt és azzal állandó és a célnak megfelelő hajlékot teremtett az árváknak. Minek köszönhette az egyesület a nemes áldozatkészségnek oly nagy mértékü megnyilatkozását? Annak a szellemnek, mely hű visszatükrözője volt Kochmeister egyéniségének: a szeretetnek a felkarolt üggyöz, a megfontolásnak és körültekintésnek a tervezésben, a kitartó erélynek a kivitelben, a fillért is megbecsülő lelkiismeretes vagyonkezelésnek, a józan takarékoságnak és egyszerűségnek, a fáradságot nem ismerő kötelességtudásnak. Ez a szellem vezetí méltó utódát: Kovácsy Sándort is, annak a szellemnek tudandó be, hogy a mostani elnök vezetése alatt az egyesület vagyona félmillió koronával gyarapodott és annak alapítókeje most: 1,155.000 korona.

Nagyobb alapítványt tettek:

Elsőnek említem Peja Ödön egyszerű malom-munkást, ki egy házból és kertből álló 3600 korona értékü vagyonát 1868-ban az árvaházra hagyta. Dr. Wágner János 309206, Blahunka Ferenc 160000, Zámory Kálmán 100000, A Hutter József család 50000, Báró Kochmeister Frigyes és neje 40000, Zsivora György 27000, Józsvig egylet 24981, Paphegyiné Schubert Katalin 21979, Schneider József és neje 20000, Szloboda Amália 16788, Szloboda Anna 14376, Küttel Józsefa 14000, Bleuer József 12000, Báró Bésán József 10000, Bujanovich Jánosné 10000, Báró Hirsch Mórné 10000, Stephany Lajos 10000, Pique Dame 8000 koronával.

Ha végig tekintünk egyesületünk 50 évi küzdelmes, de sok lelki örömmel megáldott munkálkodásán, nagy és lélekemelő változás mutatkozik a mult és jelen között. A multban a rideg közöny borulatán révedezve tört át a részvét egy-egy sugára, ma ezek rokonszenve ragyogja be fényes napként, melynek világánál Isten oltárán áldoz az emberi szív legnemesebb érzete: a szeretet. Akkor kevesen ügyeltek a szerény egyesület csendes működésére, ma a felmutatható jelentős eredmények hirdetik, hogy a haza, az egyház és a társadalom benne oly intézménnyel bír, amely az erkölcsi és anyagi közjólét, egyik hatáson elmozdító tényezője és neve áldásként hangzik országszerte. Akkor szerény kis bolti lakásra szorított az ápolására bizott 10 árvának menedékhelye, ma saját nagyterjedelmü, korszerűen épített és berendezett épülete hirdeti a magyar protestáns közönség áldozatkészségét. Kezdetben 10, ma 130 árva testi és lelki érdekeit gondozza és 56 künnlakó árvát pénzzel segít, tehát 186 árva élvezzi jótékonyágát.

A mai szép ünnep megható egyszerűsége és magasztossága lelkesült érzéssel tölti el százak és százak szívét, egy szívvé, egy lélekké varázsolja ennek az intézetnek minden volt és jelenlegi növendékét, minden jólelkű pártfogóját és barátját, a mai ünnep templommá alakítja intézetünket, melyben minden ajakról egyazon ima száll az Egek Urához: Isten áldd meg a protestáns árvaházat.

Hálatelten borulunk le az árvák sorsát intéző mindeható Isten szent trónzsámolyáná, köszönetet mondva különös kegyelméért és jóságáért, amelyben félszázadon át részesítette intézetünket, amely dacára a sok megpróbáltatásnak, megtöretlenül, teljes élet-erővel megáldottan virradt egy új félszázadnak hajnalára. Áldás és béke kedves hazánkon, árvaházunkon és mindnyájunkon.

Brocsko Lajos.

A missiók kiváltságolása.

Midőn a vallás- és közoktatásügyi miniszter a protestáns szegény egyházak segélyezésének gondolatától vezérelve a két hazai protestáns egyháznak bár 3 célra, 3 millió korona államsegélyt biztosított, joggal hihették mindazok a missiókörök, melyek az egyetemes egyháznak a szószoros értelmében vett szegényei, hogy helyzetükön javítva lesz s az egyetemes gyűlés által is feltétlen szükségnek elismert segélyezés végre lábra állítja őket s nem maradunk az egyetemes egyháznak a másvallásuak tengerében elszigetelten vergődő expositurái. Azonban szomorúan kell látnunk, hogy az államsegélynek hasznát legkevésbé épen ezen missiókörök fogják látni, mert nem ütven meg a mértéket, a segélyezés feltételül az adóalapi szabályrendeletben megállapított 35 százalék-ot, adóalapi segélyben nem részesülhetnek s tovább is kénytelenek nyomorogni, esetleg anyagi csőd elé nézni, vagy pedig azon célból, hogy az eddigi különféle kisebb és bizonytalan segélyezések helyett az állandó adóalapi segélyt elnyerjék, kénytelenek az adót a segélyezés feltételkép 35 százalék-ra felemelni, a mi viszont a missiókörök erkölcsi csődjét vonhatja maga után, mert a missiókörök területén lakó s mondjuk őszintén a másvallásuak tömkelegének s legtöbbször saját másvallásu hitestársuk káros befolyása következtében evangéliumi vallásunkban ingadozó szinte len hívek, mint azt a tapasztalat sajnos eléggé bizonyítja, a rájuk nézve szokatlan megterhelést el nem viselik és semhogyan áldozatot hozzanak, egyházukat inkább elhagyják. Amint dobszóval nem lehet verebket fogni, épügy adókivetéssel nem lehet missiót teljesíteni.

Hogy a missiókörök fentartásának kötelezettsége a csekélyszámú és szétszórt híveken kívül az egyház-egyetemre is hárul, bizonyítja az a tény, hogy azok nem a hívek által, hanem az egyházegyetem utasítására a kerületek által kreáltak s miután az E. A. értelmében valamely gyülekezetet csakis saját közgyűlése terhelheti meg, az egyházegyetem az ő kezdeményező elhatározásával önmagára vette a missió-egyházak fentartásának obligóját.

Az 1902. évi egyetemes gyűlés jkv. 102. és 104. §. értelmében a missiókörök rendszerint a nagyobb területen szétszórtan fekvő anyaegyházközségektől távol eső szórványhelyekből az illetékes egyházkerületek által képeztek s a hivatkozott 104. jkv. pont kezdeményezésére a behatóbb intézkedések a közalaplal teendők meg. Mivel hivatkozott egyetemes köz-

gyűlési határozat hozatala óta a közalaplal kívül az adóalaplal is megalkottatott, a közalaplal tekintélyes része felszabadul s így az egyetemes egyháznak módjában lesz a missióknak már annyival inkább is hathatósabb támogatása, mert az egész országban csak 26 lelkeszi hivatallal ellátott missióegyház van.

Amint a missióegyházaktól bekért, bár hiányos adatok sejtetik, a 35 százalék-os adónak 10 százalék-ra való leszállítása a közalaplalól évente kerek 20,000 korona maximumot igényelne, miután azonban vannak missióegyházak, melyekben az adószázalék a 35 percentnek jóval alatta marad, ezen adócsökkentés lehet évi 15,000 koronával is fedezetet nyerne. — A fedezet pedig kiterülne az egyházegyetem által vállasoktatók, szegény egyházak és missiók segélyezésére utalt évi 38,640 koronából, amennyiben a szegény egyházak az adóalaplalól 35 százalék-ig adóteher csökkentésben részesülnek s így a 38,640 korona a vállasoktatók és missiók között oszolhatna meg.

Ez okból, hogy az összes missiói egyházak eredményesebb missió teljesítése céljából kiváltságosabb helyzetbe hozassanak, megkérem az összes missiói lelkesítésszakat és a missiók lelkes barátait, hogy a közel jövőben tartandó egyházmegyei közgyűléseken a következő alternatív iróítványt nyújtsák be s ezzel: az ügy széles mederben támogatásra találjon.

Indítvány:

Mivel az 1908. évi október 7—10 napjain Budapesten megtartott egyetemes közgyűlés jegyzőkönyvének 47-ik pontjában elfogadott egyetemes egyházi adóalaplal szabályrendelet 4-ik §-a értelmében adóalaplal segélyben csak azon egyházak részesülhetnek, melyek híveiket az egyenes állami adó 35 százalék-áig megterheltek, holott ezen teher a leginkább segélyre szoruló missiói egyházakat oly annyira sújtja, hogy eredményes missiót s így a kitűzött célt a másvallásuak között élő, eddig teherhez nem szokott s áldozatkész- séget vajmi nehezen tanusító hívek között elérni nem lehet i. egyházmegye az egyházkerület útján megkeresi az egyetemes egyházi közgyűlést, hogy:

az 1902. évi egyetemes gyűlésnek, — 104-ik jkv. pontjában foglalt — kezdeményezése szerint az országban levő s lelkeszi hivatallal bíró összes missiói egyházat annyival is inkább behatóbban támogassa, mert az e célra megjelölt közalaplal az adóalaplal megalkotása következtében tetemes részében felszabadult s ezen felszabadult közalaplalól a missiói egyházaknak annyi állandó évi segélyt nyújtson, hogy azok úgy az esetleges adóalaplal segélylyel 35 százalék-ig leszállított egyháziadóit, mint az ezen százalékot el nem érő, de missiói egyházban még mindig magas egyházi adót 10 százalék-ig leszállit- hassák,

vagy pedig:

az egyetemes egyházi adóalaplal szabályrendelet 4-ik §-át ekkép módosítsa: »az egyetemes adóalaplalól minden olyan egyházközség (anya- vagy leányegy- házközség), amelynek tagjai az egyenes állami adó- juk 35 százalék-át és olyan missiókör, amelynek tagjai az egyenes állami adójuk 10 százalék-át meghaladó egyházi adóval vannak megterhelve, az adóalaplal rendelkezésre álló fedezete erejéig megfele- lő évi segélyben részesül.«

Zombor, 1909. június 14-én.

Lombos Alfréd.

K Ü L F Ö L D.

Szocialisták az egyházi esküvő mellett.

Belgiumban Európa egyik legindusztriálisabb államában, ahol következésképpen a szervezett munkásoknak nagy szerepe jut a politika vezetésében, most megförtémt az a meglepő és látszólag szinte önmagának ellentmondó eset, hogy a parlamenti szocialista párt az — egyházi esketés mellett foglalt állást. Vagy helyesebben elfogadtattak egy javaslatot, amely szerint bizonyos esetekben az egyházi esketés érvényes legyen akkor is, ha megelőzi a polgári esküvőt, sőt még akkor is, ha a polgári szertartás elmarad. A szocialistáknak ez az állásfoglalása azonban csak addig lesz meglepő, míg az indokait nem ismerjük. Az indítványozók szerint éppen a proletár rétegekben gyakori a vadházasság; hogy az illetén egymás mellé kerültek a halálos ágyon törvényesen is egybekelhesenek és hogy ezáltal elhárítsák gyermekeikről azt a joghátrányt és azt a súlyos társadalmi megbélyegzést, mely a törvénytelen gyermeket éri, ezt kívánják a szocialisták. Vagyis, mint látható, oly esküvőről van szó, amikor egyik vagy másik fél a halálos ágyán fekszik és végét járja. Ők kivételek a polgári házasság törvénye alól, esküdhetnek akár civil, akár az egyházhatóság képviselője előtt, kötésük egyformán érvénynyel bír. A belga képviselőház tagjai ellentmondás nélkül fogadták el a javaslatot.

T Á R C A.

Templomban.

Áldunk Isten templomodban
Szívünk hála-lánggra lobban,
Hogy bennünket ide hoztál,
Szent Igédde megáldottál.
Add, hogy ezt örömmel halljuk,
S égi üdvösségnek valljuk;
Ez tanítson minden jóra,
Büntől szívünket ez ója;
Szenvedésben és búhajban
Ez legyen enyhítő balzsam;
Ez vigasztaljon bennünket,
Ha lezárják majd szemünket
A halálnak nagy álmára,
Hullván ránk bucsu-könny árja!

Engedd, hogy szent Igéd, Isten,
Minket hitre melegítsen;
Mert boldogok, akik hisznek
S a hit szerint cselekesznek!

A hit, mely az égre néz fel,
S Uram, Tehozzád vezérel, —
A remény, mely bizik Benned,

S szent akaratodnak enged, —
A szeretet, ez az áldó,
Köngörülő, megbocsátó, —
Az az öröm, oh Fölséges,
Amely Benned való, édes, —
A könny, mely hull zápor-módra,
De fölszárad a te szódra, —
A szomjuság, lelkünk szomja,
Mely szívünket Hozzád vonja, —
A fohász, mely Nálad tudva,
Mielőtt az égbe jutna, —
A tiszta szív, kegyes lélek,
Mely a magasságba mélyed:
Mind azt sügja: él az Isten,
Atyánk Ó, hogy idvezítsen.

Hallom lelkem bensejében
Hívó szódat Idvességem!
Jövök Isten, sok terhemmel,
Jézusommal, kezesemmel,
Bizalommal jövök Hozzád,
Oh fordítsd rám a te orcád!
Hogyha egykor pályám végzem,
Hadd lehessenek akkor készen!

Addig áldj meg én lelkemben,
Addig áldj meg én testemben!
Légy az árvák gyámolója,
Özvegyeknek pártfogója;
Betegeknek enyhítője,
Bűnösöknek térítője;
Tégy jól a mi kedvesinkkel,
Ne szállj perbe elleninkkel!

Áldd meg szép magyar hazánkat,
Templomunkat, iskolánkat!
Földeinket, mezeinket,
Halmainkat, völgyeinket!
S ki legelső, áldás rája:
A koronás agy királyra!

Hallgasd meg imádságunkat:
Áldj meg, Atyánk, mindnyájunkat.
Megtetted: hatalmas vagy,
Megtetszed, mert irgalmad nagy.

Kérünk, Uram, ez úgy legyen,
A Jézus Krisztus nevében!

Amen!

Sántha Károly.

B E L É L E T.

Egyházker. közgyűlés. A dunántúli egyházkerület f. évi rendes közgyűlése augusztus hó 18. és következő napjain Sopronban fog megtartatni.

Hymen. Reich Margitát, Reich Sándor tolnabikácsi testvérünk leányát eljegyezte Nigriny Ernő kassai javítóintézeti családfő.

Felkérjük összes, hátralékban levő t. előfizetőinket, szíveskedjenek az előfizetési összeget lehetőleg — postafordultával címünkre beküldeni Az egyre nehezedő életviszonyok indokolttá teszik ezen kérelmünket. — Hátralékos, valamint féléves előfizetőink részére mai számunkhoz utalványúrlapot mellékelünk. — Tisztelettel Nyiregyháza, 1909. június 24. Az „Ev. Örálló“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Papi értekezlet. Az alsónógrádi lelkészek f. é. május 25-én tartották immár 43-ik gyűlésüket *Frenyo Gyula* lelkész-alesperes elnöklété alatt Balassagyarmaton. Az elnöki megnyitó az egyetemes nyugdíjintézet szervezésének teljes kiépítése és a nagyobb államsegély kiutalása feletti örömmek, a „Ne temere“ visszavonása feletti megnyugvásnak, ám a püspöki kar instrukciója feletti megütközésnek ad kifejezést, sokat vár az „Orsz. Vallásegynlőségi Szövetség“ működésétől, kegyelettel emlékezik meg Vallentinyi S. és Raphanidesz Bogyoszló lelkésztestvérek elhúnytáról. *Csovári G.* kéibodonyi lelkész tartott nagy figyelemmel hallgatott felolvasást az „Orsz. Vallásegynlőségi Szövetség“ alapszabályaiban kifejezésre jutó elvekről. *Maróthy Emil* vanyarci lelkész előadása alapján hozzájárul az értekezlet ahoz az indítványhoz, hogy az egyházak a felemelt államsegélyből kapott összeg egy harmadát a hívónyi egyenlőtlen terhek csökkentésére, másik harmadát égető szükségleteik fedezésére, a harmadikat tőkegyűjtésre használják fel. — *Mihalovics S.* béri lelkész javaslatát is elfogadták, amely szerint engedélyt kérnek a kerülettől az államsegélylyel nem fedezett közigazgatási községek fedezése céljából minden lélek után két fillér szedésére. A pénztári jelentés tárgyalásával az értekezlet véget ért.

Evangélikus templom Debrecenben. A debreceni evangélikus egyház körében erős mozgalom indult meg, hogy maguknak olt templomot emeljenek, mert a ma meglevő imaház már rég szűknek bizonyult a hívek lelki szükségleteinek kielégítésére. A templom építésének pénzügyi alapja már jórészt meg van teremve, úgy, hogy most már a kivitelre kerül a sor. Tegnap küldöttség járt az egyház részéről *Materny Lajos* főesperes vezetésével a polgármesternél, aki megígérte, hogy ő és a város tanácsa azon lesznek, hogy az egyház a templom építéséhez szükséges telket ingyen megkapja, hogy az evangélikus hívek régi óhajta minél hamarabb teljesedésbe menjen.

Egy leánynevelő intézet sikerei. A bányai ev. egyházkerület kitünő hírű aszódi leánynevelő intézetének évről-évre gyarapoló sikerei arra készítették az intézet kormányzó-testületét, hogy az elmúlt tanévben, a leánynevelő intézettel kapcsolatban háztartási és gazdasági tanfolyamot is létesített. A tanfolyam még csak alig egy esztendő s az intézet növendékeit a június 6–10-én rendezett nemzetközi tejjgazdasági kiállításon máris aranyéremmel tüntették ki azokért a pompás vaj- és sajt-készítményekért, melyek-

kel a kiállításon bátran részt vettek. A tanfolyam növendékei a háztartás és a belső gazdaság keretébe tartozó ismereteket gyakorlati uton fogják alaposan és rendszeresen elsajátíthatni. Emellett azonban elméleti oktatások is lesznek a gyakorlati oktatás sikerének biztosítására s ennek érdekében a földmivelésügyi miniszter időközönként szakelőadókat fog kiküldeni. A gyakorlati képzés mellett alkalmat nyújt a tanfolyam arra is, hogy a növendékek a már szerzett általános ismeretekben (zene, angol, francia és német nyelv, stb.) magukat tovább képezhessék. A növendékeket kioktatják a háztartási teendőkre, főzésre, mosásra, vasalásra, himzésre, ruhavarrásra, kertészezésre, tejkezelésre, állattenyésztésre s ezenfelül mindarra, amire a művelt, a társaságban is helyet foglaló magyar nőnek szüksége van. A dicséretes programmal és még dicséretesebben működő intézet polgári leányiskolájában június 23., 24. és 25. napján tartják meg a vizsgálatokat, melyek mindig nagy közönség jelenlétében szoktak letolyni. — A gazdasági tanfolyam növendékei ugyan ezeken a napokon mutatják be ismereteiket s 25-én próbaébed lesz. A vizsgálatok mindegyik napon délelőtt 9 órakor és délután 3 órakor kezdődnek. (P. K. S.)

A veszprémi evang. egyházmegye új számvevőszéke. A veszprémi evang. egyházmegye legutóbb Bakonyi-amasiban tartott közgyűlésén újra alakította az egyházmegyei számvevőszéket. Elnöksé *Mohácsi Lajos* lelkészt és *Töpler Károly* felügyelőt választotta. Tagok lettek *Takács Elek* és *Mód Aladár* lelkészek, dr. *Kiss Pál* és *Kiss Károly* földbirtokosokat.

Meghívó a dunáninneni ág. h. evang. egyházkerület Pozsony városában 1909. évi augusztus hó 26. és 27-én tartandó Közgyűlésére és az azzal egybekapcsolt augusztus hó 24. és 25-iki ülésekre. A) Az ülések sorrendje: Augusztus 24. D. e. 8–9 óra. Reischel bizottság ülése. (Pénztárban.) D. e. 9–11 óra. Pénzügyi bizottság ülése. (Pénztárban.) D. e. 11–12 óra. Gyámintézeti bizottsági ülés. (Pénztárban.) D. u. 2–3 óra. Leányiskolai bizottsági ülés. (Theol. Akadémia.) D. u. 3–4 óra. Tanügyi bizottsági ülés. (Theol. Akadémia.) D. u. 4–6 óra. Számvevőszék ülése. (Theol. Akadémia.) Augusztus 25. D. e. 8–10 óra. Lelkeszi értekezlet. (Theol. Akadémia.) D. e. 10–12 óra. Jogügyi bizottsági ülés. (Theol. Akadémia.) D. u. 2–3 óra. Gyámintézeti közgyűlés. (Theol. Akadémia.) D. u. 3–4 óra. Kerületi elnökség értekezlete az egyházmegyei elnökségekkel. (Pénztárban.) D. u. 4–5 óra. A püspök értekezlete a jegyzőkkel és előadókkal. (Theol. Akadémia.) D. u. 5–6 óra. Kerületi gyűlési előértekezlet. (Theol. Akadémia.) Jegyzet. Augusztus 25-én esti 8 órakor ismerkedési estély a «Magyar Király» szállóban. Az augusztus 26-án netán tartandó közös ebédre a megállapodás ugyanakkor ugyanott létrejöhet. Augusztus 26. D. e. 8–9 óra. Istentisztelet a nagytemplomban gyámintézeti ofertóriummal. D. e. 9 óra. Kerületi közgyűlés a liceum tornatermében. D. u. 4–5 óra. Segélyosztó bizottság zárt ülése a liceum tanácstermében. Tagjai: A kerületi és az egyházmegyei elnökségek, a kerületi jegyzők és a kerület pénztárosa. D. u. fél 5 óra. A kerületi törvényszék ülése a liceum tanácstermében. Augusztus 27. A közgyűlés folytatása. B) A közgyűlés tárgysorozata. 1. Bevezető rész. 1. A gyűlés megalakulása. 2. Kerületi felügyelő elnöki megnyitója. K. gy. jkv. 1. 3. Püspöki évi jelentés. K. gy. jkv. 2. 4. Elnöki előterjesztések a jelentés kapcsán. 5. Választások. II.

Miniszteri rendeletek. 6. Lelkészi congrua. K. gy. jkv. 11. 7. Népiskolai rendeletek. K. gy. jkv. 12. 8. Középsiskolai rendeletek. K. gy. jkv. 13. 9. Anyakönyv kiigazítási rendeletek. K. gy. jkv. 14. 10. Vegyes tartalmu rendeletek. K. gy. jkv. 15. 11. Tárgyalandó rendeletek. K. gy. jkv. 16—23. 12. Államsegély elszámolása. K. gy. jkv. 25. 13. Államsegély utalványozása. K. gy. jkv. 26. III. Egyetemes ügyek. 14. Meghívó az egyet. gyűlésre és képviselők választása. K. gy. jkv. 27. 15. Az 1848. XX. t.-c. végrehajtása. K. gy. jkv. 28. pont. E. gy. 36., 40. a) Sérelmek. K. gy. jkv. 29—31., 51—52. pontok. E. gy. 37., 38., 39., 45. b) Lelkészi fizetések. K. gy. jkv. 33. p. E. gy. 44. c) Theol. főiskoláink. K. gy. jkv. 34. p. E. gy. 48. 16. A felemelt államsegély. E. gy. 46. a) A nyugdíjintézet életbeléptetése. K. gy. 36. p. E. gy. 7., 120. b) A közigazgatási átalány kiutalványozása és az azzal kapcsolatos intézkedések. K. gy. jkv. 84. p. c) Egyetemes adóalap. E. gy. 47. 17. Közalapi ügyek. K. gy. jkv. 37—39. p. E. gy. 98., 100. 18. Zsinai előmunkálatok. K. gy. jkv. 35. p. 19. Alapítványok. 20. Egyetemes számadás. K. gy. jkv. 41. p. IV. Peres ügyek. 21. Reischel-féle vitás ügy. K. gy. jkv. 42. p. E. gy. 151. 22. Csmez-féle peres ügy. K. gy. jkv. 43. p. 23. A három esperesség igénye a banyakerülettel szemben. K. gy. jkv. 44. p. 24. Kvacsaia Jánosné újabb hagyománya. V. Tanügy. 25. Tanügyi bizottság jelentése. K. gy. jkv. 48. p. 26. Egyetemes gyűlési határozatok kapcsán: a) Népiskolai tanterv. E. gy. 45. b) Vallástanítási tervek. E. gy. 77. c) A tanítók hivatalos viszonyait szabályozó szabályrendelet. E. gy. 79. 27. Hitoktatói állások szervezése. K. gy. jkv. 33. 28. Jelentés a selmecbányai liceumról. K. gy. jkv. 54. p. 29. Jelentés a modori leányiskoláról. K. gy. jkv. 60. p. E. gy. 92. 30. Jelentés a Pozsonyi Theol. Otthonról. K. gy. jkv. 61—62. p. E. gy. 124. 31. A ker. tanítóképző ügye. K. gy. jkv. 58. p. E. gy. 84. VI. Pénzügy. 32. Kerületi pénzügyi bizottság jelentése. K. gy. jkv. 63. p. 33. Kerületi számadások. K. gy. jkv. 64. p. E. gy. 92. 34. Költségelőirányzat. K. gy. jkv. 70. p. 35. A Selmeczbányán kezelt tanítóképzői alap. K. gy. jkv. 71. p. 36. Tűzkárbiztosítási járulék. K. gy. jkv. 72. p. 37. Tűzkárbiztosítási szerződés. K. gy. jkv. 73. p. 38. Br. Steiger alapítványról jelentés. K. gy. jkv. 74. p. 39. Kvacsaia Julia alapítványai. K. gy. jkv. 74. p. 40. Turócszentmártoni ítételek. K. gy. jkv. 74. p. 41. Baldácsy alapítványi jelentés. K. gy. jkv. 76. p. 42. Reischel Károly-féle bizottsági jelentés. K. gy. jkv. 77. p. 43. Kerületi számvevőszék jelentése. K. gy. jkv. 79. p. 44. Missioi számadások. K. gy. jkv. 80. p. VII. Segélyezés. 45. Jelentés a m. é. segélyezésekről. K. gy. jkv. 81. p. 46. A felemelt államsegély beküldött részének felosztása. 47. Baldácsy alapítványi segélyek. K. gy. jkv. 82. p. 48. A rendes államsegély felosztása. K. gy. jkv. 83. p. 49. Gyámoldali segélyek. K. gy. jkv. 87. p. 50. Zsedényi ösztöndíjak. K. gy. jkv. 88. p. 51. Ker. gyámintézet! jelentés. K. gy. jkv. 89. p. 52. Német István-féle ösztöndíj sorrendje. K. gy. jkv. 90. p. VIII. Szabályrendeletek. 53. A lelkészválasztási szabályrendelet reviziója. K. gy. jkv. 91. IX. Vegyesek. 54. A reformáció 400-ik évfordulójának mikénti megünneplése. E. gy. 153. 55. Lelkészi értekezlet jegyzőkönyve. K. gy. jkv. 92. p. 56. Levéltárosi jelentés. K. gy. jkv. 93. p. 57. Zpevník bizottsági jelentés. K. gy. jkv. 94. p. 58. Tranovszky alapról. K. gy. jkv. 95. p. 59. Fegyintézeti jelentés. K. gy. jkv. 96. p. 60. Ipolyvece anyásítása. K. gy. jkv. 97. p. E. gy. 146. 61. Ujlehota gondozása. 62. Honti esperességi beadvány adó visszafizetés tárgyában. 63.

Teszér—udvarnoki szőlő-párbér peres ügy. 64. Sajtóiroda. 65. Orsz. Ág. Hitv. Ev. Tanár Egylet folyamodványa. 66. Ref. Tanáregylet beadványa. 67. Beihlen Gábor kör kérelme. 68. Az Ev. Óráló segélyeztetése. 69. Prot. Árvaház segélyeztetése. 70. Magy. Prot. Történeti Irkák. X. A netán még érkezheto ügyek. XI. Felterjesztések, beadványok, indítványok. XII. A jegyzőkönyv hitelesítése. Kiadta: *Dr. Baltik Frigyes* s. k. püspök

Választások. A zalai ev. egyházmegye esperesévé: Magyar Miklós kapolcsi lelkész választott. Kővágóórsön 11 szótöbbséggel Novák Elek kővágóórsön lelkész választott lelkészé. Üdvözöljük Sionunk új öreit.

Halálozás. A veszprémi ev. egyházmegyében gazdag aratást tart a halál. Egy éven belül immár az ötödik lelkészársat vitte magával a holtak birodalmába. És mindet legszebb férfi korában, az áldásos munkaterről szólítja el. Varga Pál galsai, Nagy Sándor bakonyszentlászlói, Zatkalik Lajos suúri, Szalay Ferenc teési kartársak után most *Horváth Béla* kertai társunkat szemelte magának ki áldozatul. Hosszu, kínos, gyógyíthatatlan betegség (nyelvrák) után f. junius hó 19-én adta ki halhatatlan lelkét e kedves testvérünk, életének 43, lelkipásztori működésének 21. évében. Működésének színhelye: Vadosfa, Nemesdömölk, Pusztaszentlászló és 1901 óta Kerta voltak. Agilis, tevékeny, éles eszű, szókimondó, igazságokat szerető ember volt, kit úgy a hívek, mint a collegái egyenes jelleméért őszintén tisztelték és szerettek. Az egyházmegyében, mint erélyes kezű, pontos számvevőszéki elnök igen jó szolgálatokat tett az egyházmegyének is. Temetése f. hó 21-én ment végbe óriási részvét mellett. Lelkésztársai közül is igen sokan megjelentek a gyászszertartáson. Ott voltak mint rokonok: Bójtós János magasii és Gáncs Jenő székesfehérvári lelkészek családjaikkal, továbbá Baldauf Gusztáv püsp. titkár, Pálmai Lajos győri, Szalay László veszprém—nagysszóllósi, Kis Lajos nagyalásnyai, Tamáska Lajos ajkai, Mód Aladár galsai lelkészek, megjelentek a gyászszertartáson az egész környék ev. tanítói, és kellemesen feltűnő volt, hogy a katolikus papok közül is megjelentek a szomszédok, mintegy öt-hatan. A gyászbeszédet Kis Lajos alásnyai kartárs mondotja, a háznál imádkozóit Tamáska Lajos, a temetőben Mód Aladár; mindhárman a résztvevőkkel együtt áldást kértek az elhunyt emlékére és vigaszt a hátramaradt, egyetlen gyermekét sirató agg özvegy édes anyára. Nyugodjék békében kedves testvérünk sokat szenvedett teste az anyaföldben. — Lelke nyerjen bemenetelt az üdvözültek honába: míg mi is ugyanazon uton menve odaérünk.

Beküldetett. Indítvány. A pozsonyi tanárgyűlésen indítvány tétellett, hogy a két protestans egyház együtt, a róm. katolikus iskolákban elterjedt Zaszló című laphoz hasonló ifjúsági lapot alapítson. Némely eddig előfordult esete miatt jobb szeretnők, ha csak a mi evang. középiskoláink növendékeinek a számára evangélikus egyházunk szellemében szerkeszteni egy ilyen lap. Hiszen közel 3000 ifju találhatik középiskoláinkban. Azután más iskoláink növendékei is olvashatnák, úgy, hogy 2000 számra könnyen felmenne az előfizetők száma. Pár évvel ezelőtt megindult volt egy ilyen lap «Vezérünk» címmel; de a vetélytársa «Szövétnék» ügyesen felülkerekedett. Mert a nyomdavezető, állítólag a beküldött kinyomandó iratot nem tudta megtalálni. Igen érdekes a Vezérünk 1-ső száma első lapján megjelent: «Vezérelveink» című cikk.

Kérelem. Tisztelettel kérem azon lelkész-testvéreimet, akik gyermekistentiszteleteket tartanak, sziveskedjenek velem közölni ez istentiszteletek lefolyását s azt, hogy mely időben tartatnak azok. Köszönettel s testvéri szeretettel! Orosháza, 1909. jun. 14. Kovács Andor, ev. lelkész.

A nyiregyházi és felsősajói indítványok.

A *nyiregyházi* egyház-tanács június 15-én tartott ülésében a két indítványt is tárgyalta és a következő megállapodásra jutott: 1. A *nyiregyházi* indítványt illetőleg: — mely szerint az egyet. nyugdíj részére úgy az államsegély hozzájárulása, mint a lelkészek 3 százalékos befizetések leszállitassanak, az E. T. arra való tekintettel, hogy a lelkészi nyugdíjszabályzat igen hosszas s fáradságos munka után s bizonyára nem alapos megfontolás nélkül — csak most létesült: nem látszik sem célszerűnek sem indokoltnak, hogy a nyugdíjszabályzat — érvényre jutása első esztendejében — revidiáltassék illetőleg megváltoztattassék. Minthogy azonban valószínű, hogy a nyugdíj intézet teherviselő képessége már az első öt év leforgása után meg lesz állapítható, az E. T. azon óhaját fejezi ki, hogy a nyugdíjszabályzat 5 év eltéte után revidiáltassék. 2. A *felsősajói* indítványt illetőleg: — mely szerint a miniszter által kilátásba helyezett lelkészi korpótlék helyett a lelkészi fizetések rendezése szorgalmaztassék: az Egyh. Tan. belátja az indítvány időszerűségét — minthogy azonban a korpótléket színtoly életbe vágó kérdésnek tekinti — mint a fizetés rendezést, kívánja, hogy mindkét ügy egy-szerre és együttesen oldassék meg. F.

IRODALOM.

Képes bibliai történetek ág hitv. ev. népiskolák III-IV. oszt. számára. Az egyetemes vallásnevelési terv értelmében. Irta: *Gedaly Lajos* újpesti evang. lelkész. Ára kötve 70 fillér. Weisz Berthold újpesti könyvkereskedő kiadása 1909. E tankönyv méltán sorakozik az I-II. osztály számára írt (pályadíjjal kitüntetett) tankönyvhöz. Ugyanazon elvek vezették írókat a III-IV. o. tankönyvben foglalt bibliai történetek megírásánál, mint az I-II. osztályu tankönyvben foglalt bibliai történetek összeállításánál. Az egyes bibliai történetek röviden, a gyermek felfogásához mérten, érthetően vannak megírva. A bibliai történetek után alkalmazott tanulságok, a káté-nak megfelelő idézetei, oda illő énekek megkönnyítik a tanító munkáját és fejlesztik a gyermekek vallásos érzületét. *Kabacska István*, ág. h. ev. tanító.

Szerkesztői üzenetek.

B. G. Pápa. Az egyik szerző Gy. sz.-n keresend, a másik nemsokára nyilvánosságra hozza nevét.

X. Y. Z. Aszód Nagyon is figyelmesen tanulmányoziam. Csak türelem Sorát ejtjük.

PÁLYÁZATOK.

A lipcsei ág. h. ev. egyházmegyébe kebeleztet *német lipcsei ág. h. ev. lelkészi állomásra* alulírott esperességi elnökség pályázatot hirdet. Az istentiszteleti nyelvet tót.

Jelentkezési határidő alulírott esperesnél f. évi július hó 6-ik napja bezárólag.

A lelkészi állomással egybekötött évi javadalom: Kézpénzben többféle címen az egyház pénztárából 1370 korona. A kézpénzhez hozzászámítva a stólákat, földjövédelmet és a terménybeli szolgáltatásokat az évi javadalom meghaladja a 3000 koronát.

Hybbén és Liptószentmiklóson 1909. június 18.

Simkovic János
liptói ev. esperes.

Rúzsik János m. k.
esper. felügyelő.

1—1

A bábaszéki (Zólyomi egyházmegye) *lelkészi állás* nyugdíjazás folytán megüresedvén, erre ezennel pályázatot hirdetek. A lelkészi állás kongruás; 567 korona kiegészítéssel. Az egyház szolgálati nyelve: tót. Rendes lelkész jelentkezők hiányában az egy évi gyakorlattal még nem bíró s. lelkészek folyamodványa is tekintetbe vehető lévén, a bányakerületi lelkész választási szabályrendeletben előírt okmányokkal felszerelt pályázati kérvények július hó 6-áig Nagyócsára (Zólyom m.) küldendők.

Nagyócsán 1909. június hó 22.

2—1

Bakay Péter
alesperes.

Alulírott pályázatot hirdetek a Kesnyői (Trencsén m.) *lelkészi állásra*. Az állomás kongruás. Az istentisztelet nyelve tót. A kellően felszerelt folyamodványokat kérem hivatalomhoz legkésőbb július 20-ig beküldeni.

Trencsén, 1909. június 18-án.

2—1

Krizsan Zsigmond
trencsényi esperes.

Az iglói államilag segélyezett ág. hitv. ev. főgimnázium fentartóhatósága pályázatot hirdet *egy magyar és német nyelvi tanszékre*. A tanszék a pályázat eredményéhez képest rendes vagy helyettes tanárral választás útján fog betöltetni.

A megválasztott tanár állását folyó évi szept. 1-én tartozik elfoglalni.

A rendes tanár törzsfizetése 2400 korona, mely idővel 2800 és 3200 koronára emelkedik; lakáspénze egyelőre 400 korona, ötödéves korpótléka öt ízben 200—200 korona s az állampénztárból megfelelő fizetés kiegészítés.

A helyettes tanár javadalma 1600 korona.

A megválasztott tanár jogosított és kötelezett tagja az 1894. évi XXVII. t.-c. alapján létesített orsz. tanári nyugdíjintézetnek.

Pályázhatnak oly ág. hitv. ev. vallásu tanárok vagy tanárjelöltek, kik megszerezték a tanári oklevelet vagy legalább a tanári szakvizsgálatot sikerrel megállották.

Az iglói ág. hitv. ev. egyháztanács-hoz intézett s az életkort, vallást, végzett tanulmányokat, eddigi állapotot feltüntető okmányokkal felszerelt kérvények f. évi jul. 25-ig az alulírott egyh. és isk. felügyelőhöz küldendők be.

Iglón, 1909. június.

2—1

Münnich Kálmán
egyh. és isk. felügyelő.

A bányási ág. h. evang. egyházmegye esperességi segédlelkései állására ezennel pályázatot hirdetek.

Fizetése 1600 korona és egy szobából álló lakás. Mellékjövedelmet is lehet szerezni.

A magyar és német nyelv tudása mellett kívánatos a tót nyelv ismerete is.

Az állás azonnal elfoglalható.

Jelentkezők forduljanak alólirotthoz.

Lajosfalva, (Torontál m.) 1909. június 7-én.

Doleschall Lajos,
h. főesperes.

2-2

Az iglói államilag segélyezett ág. hitv. ev. főgimnázium fenntartóhatósága pályázatot hirdet egy választás útján betöltendő helyettes tanári tanszékére.

A tanszékre, melynek javadalmazása 1600, azaz ezerhatszáz korona, pályázhatnak olyan ág. hitv. ev. tanárjelöltek, kiknek a mennyiségtan—természettan tanszakra legalább a szakvizsgálatot igazoló bizonyítványuk van.

A pályázati kérvények, melyekhez a pályázók keresztlevelüket, tanulmányaikat igazoló okmányaikat s katonai viszonyukat feltüntető igazolványukat mellékelni tartoznak, az iglói ág. hitv. ev. egyháztanácshoz címezve alulírt egyh. és iskolai felügyelőhöz 1909. évi júl. 25-ig nyújtandók be.

Iglón, 1909. évi június.

2-1

Münnich Kálmán
egyh. és isk. felügyelő

Az iglói ág. hitv. ev. egyház polgári leányiskolájánál egy segédtanítónői, vagy segédtanítói állás betöltendő. A folyó évi szeptember elsején elfoglalandó állásra, okleveles, a mennyiség- és természettudományi szakcsoportra vagy rajzra képesített ág. hitv. evang. vallású polgári iskolai tanítónők vagy tanítók pályázhatnak, előnyben azok részesülnek, akik esetleg a francia nyelvet is képesek tanítani. A megválasztandó tanítónő csak hajdanon lehet. A megválasztott oktatónak kötelessége leendő a reá bízott tárgyakat heti legfőlebb 23 órában tanítani. Az állás javadalma: 1. 600 K az egyházközség pénztárából, 2. 800 korona az 52.303/1909. számú vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelettel engedélyezett fizetéskiegészítési államszegély, mely által a kezdő fizetés évi 1400 korona s ez a fizetés azon arányban emelkedik, amint azt az 55.556/1906. számú miniszteri rendelet megállapítja. 3. 100 korona ötödéves korpótlék. 4. 300 korona lakáspénz. Az egyház a segédtanítói állásnak rendes állássá való átszervezését tervezi. A kellőleg felszerelt kérvények folyó évi július hó 25-ig alulírott egyházi és iskolai felügyelőhöz Iglóra küldendők be.

Igló, 1909. június 14.

2-1

Münnich Kálmán
egyh. és isk. felügyelő

Esperességi segédlelkéset keresek, aki a magyar, német és tót nyelvben jártas. Fizetése 1600 korona, vallásoktatásért 120 korona, egy szobából álló butorozott lakás, fűtés és kiszolgálás. Jelentkezők forduljanak hozzám.

Ujvidéken, 1909. jun. 21.

1-1

Belohorszky Gábor
főesperes.

Van szerencsém a mélyen tisztelt lelkész és tanító urak szives figyelmébe ajánlani, hogy kiadásomban legujabban az alábbi tankönyvek jelentek meg:

Geduly Lajos: Bibliai történetek evang. népiskolák I-II. osztályai számára. Képekkel. ☐

Ára kötve 40 fillér.

Geduly Lajos: Képes bibliai történetek evang. népiskolák III-IV. osztályai számára. ☐

Ára kötve 70 fillér.

Geduly Lajos: A keresztyén egyház rövid története. Népiskolák V-VI. s közép és polgári iskolák alsóbb osztályai számára. Képekkel.

Ára kötve 72 fillér.

Ezen engedélyezett tankönyvek az 1905. évben elfogadott egyetemes vallásitanítási terv alapján vannak megírva és pályadíjra méltattak.

Szives megrendelést kér

Ujpest, 1909. június hóban.

Tisztelettel
WEISZ BERTHOLD
könyvkereskedő és könyvkiadó.

1-2

Kérjük az „Evang. Orálló” igen tisztelt olvasóit, hogy sziveskedjenek könyvszükségüket beszerzése véget minden alkalommal, bármily csekélységre legyen is szükségük, a Luther-társaság ev. könyvkereskedéséhez, Budapest, VIII, Szentkirályi-utca 51 a. fordulni.

Könyvkereskedésünk minden ízében evang. vállalat, melynek gyarapodása érdekében áll minden hitsorsosunknak.

Az egyházi irodalmon kívül szállítunk minden hazai és külföldi munkát és iskolai felszereléseket gyorsan és pontosan.

Megrendeléseket közvetlenül hozzánk kérünk, mert utazóügynököket nem tartunk.

Tisztelettel:

A Luther-társaság Ev. Könyvkereskedése.

